

برخی اخبار منتخب اقتصادی از جهان طی هفته منتهی به ۱۱ بهمن ۱۳۹۸

- کارخانه تولید خودروی برقی واقع در کوتائسی دومین شهر بزرگ گرجستان که در غرب این کشور قرار دارد، اولین خودروی برقی خود را در اگوست ۲۰۲۰، روانه بازار خواهد کرد. در اولین مرحله در نظر است تعداد ۵ هزار دستگاه خودرو در سال تولید شود که بعد از آن ظرفیت تولید به ۴۰ هزار خودرو در سال افزایش خواهد یافت. خودروهای برقی ضمن عرضه در داخل گرجستان به سایر کشورها هم صادر خواهند شد. این کارخانه درصدد است تا نسبت به تولید قطعات برای خودروها هم اقدام کند. پیش بینی می شود با اجرای برنامه افزایش تولید این کارخانه، تعداد کارکنان از ۳۰۰ نفر فعلی به ۳ هزار نفر، افزایش یابد.
- آمار مقدماتی وضعیت تجارت ایران با دو کشور ژاپن و کره جنوبی در سال ۲۰۱۹، حاکی از افت شدید صادرات ایران به این دو کشور است. صادرات کالایی ایران به ژاپن در سال ۲۰۱۸ برابر با ۳,۴۶ میلیارد دلار و به کره جنوبی برابر با ۴,۰۹ میلیارد دلار بوده که در سال ۲۰۱۹ صادرات ایران به ژاپن به ۱,۱۴ میلیارد دلار (۹۶ درصد افت) و به کره جنوبی به ۲,۱۳ میلیارد دلار (۴۸ درصد افت) کاهش یافته که منشا اصلی آن، کاهش صادرات تعرفه ۲۷۰۹ یا همان صادرات نفت ایران است. وضعیت صادرات ایران به این دو کشور در دو فصل پایانی سال ۲۰۱۹ در مقایسه با نیمه نخست این سال هم، بدتر شده به نحوی که به طور متوسط در فصول پایانی ۲۰۱۹، صادرات به ژاپن فقط ۱۲ میلیون دلار در هر فصل و به کره جنوبی فقط ۲,۸ میلیون دلار بوده که در مقایسه با میانگین صادرات فصلی ۵۰۰ میلیون دلاری به ژاپن و یک میلیارد دلاری به کره جنوبی طی دو فصل نخست ۲۰۱۹، افت شدیدی محسوب می شود.
- شورای توسعه تجارت خارجی تایوان با هدف استفاده حداکثری از پتانسیل کارآفرینان زن در این کشور، برای اولین بار نسبت به سازماندهی هیاتی مرکب از کارآفرینان زن برای بازدید از برخی کشورها، اقدام نموده است. در نظر است هیات مزبور از کشورهای استرالیا، نیوزلند و اندونزی با هدف کمک به زنان برای شناخت بهتر بازارهای خارجی و ایفای نقش بیشتر در تجارت خارجی تایوان، سفر کنند. یکی از اهداف تجارت خارجی تایوان، تقویت زمینه همکاری مشترک در زمینه تجارت و سرمایه گذاری با اقتصادهای جنوب شرقی آسیاست.
- میزان واردات محصولات شیمیایی به برزیل در سال ۲۰۱۹ به ۴۴,۱ میلیارد دلار رسید که نسبت به سال ۲۰۱۸، حدود ۲ درصد افزایش یافت. انجمن صنایع شیمیایی برزیل اعلام کرد که میزان واردات اقلام شیمیایی به این کشور در سال ۲۰۱۹ بالغ بر ۴۷,۶ میلیون تن بود که در مقایسه با سال ۲۰۱۸، با ۵,۴ درصد افزایش همراه بوده است. این انجمن ضمن اشاره به بالابودن میزان واردات محصولات شیمیایی به برزیل، کودها را مهم ترین محصول وارداتی این کشور در گروه کالاهای شیمیایی عنوان کرد. برزیل سالانه ۲۸,۴ میلیون تن انواع کود به ارزش ۸,۱ میلیارد دلار وارد می کند که سهم آن از کل واردات محصولات شیمیایی حدود ۶۸ درصد است. مهم ترین منبع

تامین کود وارداتی موردنیاز برزیل، کشورهای عربی هستند. طبق داده‌های اتاق مشترک عرب-برزیل، میزان واردات کود شیمیایی از کشورهای عربی به مقصد برزیل در سال ۲۰۱۹ معادل ۷ میلیون تن و به ارزش ۲ میلیارد دلار بوده که کشور مراکش تامین کننده بخش مهم آن است. برزیل در سال ۲۰۱۹ حدود ۱۲٫۶ میلیارد دلار محصولات شیمیایی نیز صادر کرده که به دلیل افت صادرات به کشور آرژانتین، صادرات شیمیایی برزیل هم ۸٫۱ درصد کاهش یافت.

- به علت افزایش واردات و احتیاط بیشتر کسب و کارها برای حفظ سطح موجودی، کسری تراز تجارت کالایی امریکا در ماه دسامبر ۲۰۱۹ تشدید شد. کسری تراز تجاری این کشور در آخرین ماه سال ۲۰۱۹ برابر با ۶۸٫۳ میلیارد دلار شد که نسبت به ماه قبل، ۸٫۵ درصد افزایش یافت. واردات کالایی امریکا در ماه دسامبر ۲۰۱۹ برابر با ۲۰۵٫۳ میلیارد دلار بود که نسبت به نوامبر همین سال، ۲٫۹ درصد رشد کرد. در دسامبر ۲۰۱۹، ارزش صادرات کالایی امریکا برابر با ۱۳۷ میلیارد دلار بود که در مقایسه با ماه قبل از آن، ۰٫۳ درصد افزایش داشت.
- بانک توسعه افریقا اعلام کرد که رشد اقتصادی افریقا در سال ۲۰۱۹ با ثبات و با نرخ ۳٫۴ درصدی بود. انتظار می‌رود نرخ رشد اقتصادی این منطقه در سال ۲۰۲۰ به ۳٫۹ درصد و در سال ۲۰۲۱ به ۴٫۱ درصد برسد. رشد کمتر از انتظار منطقه افریقا در سال ۲۰۱۹، ناشی از کمتر بودن میانگین رشد ۳٫۱ درصدی پنج اقتصاد بزرگ این منطقه شامل الجزایر، مصر، مراکش، نیجریه و افریقای جنوبی از میانگین رشد ۴ درصدی سایر کشورهای این منطقه، بود. منطقه شرق افریقا بالاترین میانگین رشد اقتصادی را با نرخ ۵ درصد در سال ۲۰۱۹ دارا بوده که بعد از آن منطقه شمال افریقا با میانگین رشد ۴٫۱ درصدی قرار دارد. در سال ۲۰۱۹ برای اولین بار طی دهه اخیر، مشارکت سرمایه‌گذاری در رشد تولید ناخالص داخلی افریقا، بیش از ۵۰ درصد بود. این تغییر مسیر رشد اقتصادی افریقا، می‌تواند به عاملی برای شتاب‌دهی به توسعه این منطقه و رشد بهره‌وری آن تبدیل شود.
- برای دومین ماه متوالی، شاخص مدیران خرید بخش صنعت قزاقستان در ماه دسامبر ۲۰۱۹، تضعیف شد و از رقم ۴۹٫۹ در نوامبر همین سال به ۴۸٫۲ در دسامبر، افت کرد. در ماه پایانی سال ۲۰۱۹ تقریباً همه رشته‌های صنعتی قزاقستان، کاهش تولید داشتند ضمن اینکه در این ماه وضعیت سفارشات هم ضعیف بود. برای اولین بار از ماه جولای ۲۰۱۹، ایجاد واحدهای جدید صنعتی هم در قزاقستان، افت کرد.
- شاخص اعتماد مصرف‌کننده در امریکا در ماه نخست ۲۰۲۰، بهبود یافت و از رقم ۱۲۸٫۲ در ماه دسامبر ۲۰۱۹ به ۱۳۱٫۶ در ژانویه ۲۰۲۰ رسید. بهبود نسبی این شاخص ناشی از ارزیابی مثبت مصرف‌کنندگان امریکایی، از بازار فعلی کار و چشم‌انداز خوش‌بینانه آن‌ها از وضعیت آتی این بازار است. خوش‌بینی در رابطه با بازار کار در کوتاه‌مدت باعث پشتیبانی مصرف‌کنندگان از رشد اقتصادی خواهد شد که این اتفاق می‌تواند مانع از افت رشد امریکا در اوایل ۲۰۲۰ نیز شود. شایان ذکر است که زیرشاخص ارزیابی مصرف‌کنندگان امریکایی از وضعیت فعلی اقتصاد امریکا نیز از ۱۷۰٫۵ در ماه دسامبر ۲۰۱۹ به ۱۷۵٫۳ در ژانویه ۲۰۲۰ ارتقاء یافت.

- مازاد تجاری کشور مکزیک در ماه دسامبر ۲۰۱۹ به ۳,۰۷ میلیارد دلار رسید که نسبت به ماه مشابه سال ۲۰۱۸ که ۱,۵۶ میلیارد دلار بود، ۱,۲ میلیارد دلار تقویت شد. علت بهبود تراز مثبت تجاری مکزیک، صادرات ۳۸,۶ میلیارد دلار این کشور در دسامبر ۲۰۱۹ بود که نسبت به دسامبر سال قبل، ۳ درصد افزایش داشت. در دسامبر سال ۲۰۱۹، مکزیک روزانه حدود ۱,۱۲ میلیون بشکه در روز نفت خام با بهای ۵۴,۵ دلار در هر بشکه صادر کرده که میزان صادرات آن نسبت به دسامبر سال ۲۰۱۸، حدود ۵ درصد رشد کرده است. همراه با رشد صادرات نفتی، صادرات غیرنفتی مکزیک هم در این ماه با رشد همراه بود. صادرات غیرنفتی مکزیک به کشور امریکا در دسامبر ۲۰۱۹ حدود ۲,۹ درصد افزایش یافت که عامل اصلی آن رشد ۱,۲ درصدی صادرات خودرو بوده است. واردات مکزیک طی یک ماه دسامبر ۲۰۱۹ هم حدود ۳۵,۶ میلیارد دلار بود که به دلیل واردات کمتر کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای، نسبت به ماه مشابه سال قبل، ۰,۳ درصد افت کرد. شایان ذکر است در کل سال ۲۰۱۹، مکزیک ۵,۸ میلیارد دلار مازاد تراز تجاری کسب کرد در حالی که در سال ۲۰۱۸ حدود ۱۳,۶ میلیارد دلار کسری تراز تجاری داشت.
- طبق آخرین گزارش موسسه IHS مارکیت، شاخص ترکیبی تولید آلمان در ماه نخست ۲۰۲۰ به ۵۱,۱ رسید که نسبت به رقم ۵۰,۲ ماه دسامبر ۲۰۱۹، بهبود داشت. این شاخص بالاترین رقم از آگوست ۲۰۱۹ تاکنون است. برگشت رشد تقاضاهای جدید، نرخ سریع‌تر ایجاد شغل و بهبود اطمینان کسب‌وکارها نسبت به اقتصاد آلمان در سال ۲۰۲۰ از جمله دلایل بهبود شاخص مزبور هستند. بخش خدمات این کشور بالاترین رشد را در ژانویه ۲۰۲۰ طی ۵ ماه اخیر کسب کرد و نرخ افت تولید صنعت ساخت هم به کمترین رقم از آگوست ۲۰۱۹ تاکنون رسید. شاخص مدیران خرید بخش صنعت ساخت آلمان در ژانویه ۲۰۲۰ به ۴۵,۲ رسید که بالاترین رقم طی یازده ماه اخیر است. برای اولین بار طی هفت ماه اخیر، تعداد کسب‌وکارهای جدید بخش خصوصی در آلمان در ماه ژانویه اخیر هم افزایش یافت.
- شورای جهانی طلا اعلام کرد که به علت افزایش قیمت جهانی طلا، تقاضای این فلز گران‌بها در کشور هند به ۷۰۰ الی ۸۰۰ تن رسید. شورای جهانی طلا پیش‌بینی کرده که افزایش تقاضای هند به طلا ممکن است باعث تقویت مصرف طلا در این کشور شود ولی از سوی دیگر کسری تراز تجاری هند را افزایش خواهد داد. میزان تقاضا برای جواهرات طلا در هند در سال ۲۰۱۹ با افت ۹ درصدی به ۵۴۵ تن رسید. در این سال ۱۱۹,۵ تن طلا نیز در هند بازیافت شد که در مقایسه با سال ۲۰۱۸، حدود ۳۷,۳ درصد افزایش یافت. شایان ذکر است رشد اقتصادی هند در سال مالی ۲۰۱۹-۲۰ به ۵ درصد رسید که کمترین رقم طی یازده سال گذشته است.
- در خلال برگزاری پنجاهمین سالگرد نشست مجمع جهانی اقتصاد در داووس، انستیتو اقتصادی لهستان گزارشی را در خصوص میزان فرار مالیاتی در اتحادیه اروپا ارائه کرد. بر اساس این گزارش میزان فرار مالیاتی در اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۹ حدود ۱۷۰ میلیارد یورو برآورد شده که منشا آن عدم پرداخت مالیات توسط ثروتمندان و

بنگاه‌های چندملیتی مستقر در این اتحادیه است. برخورد تبعیض آمیز و غیریکسان با افراد و بنگاه‌ها باعث افزایش یوپولیسیم در اروپا شده است. بالاترین فرار مالیاتی در اروپا متعلق به اقتصاد آلمان است که ۲۹ درصد از درآمد مالیاتی قابل تصرف خود را نتوانسته حصول کند که معادل ۱۸ میلیارد یورو است. فرانسه دومین کشور از حیث عدم کسب همه درآمدهای مالیاتی است که با رقم ۱۱ میلیارد یورو، موفق به کسب ۲۴ درصد از پتانسیل درآمد مالیاتی خود در سال ۲۰۱۹، نشده است. در حالی که اجتناب از پرداخت مالیات توسط شهروندان عادی اروپایی، دشوار است، این موضوع که چطور بنگاه‌های بزرگ بدون سرپیچی از قانون، مالیات خود را نمی‌پردازند، توسط جامعه اروپایی، غیرقابل پذیرش است. اعمال مالیات بر بنگاه‌های دیجیتال یکی از برنامه‌های اصلاح مالیاتی در برخی کشورهای اروپایی از جمله فرانسه است که بنا بود طی سال ۲۰۲۰ اجرایی شود. سازمان OECD در حال تهیه پیشنهادات لازم برای اصلاح قانون بین‌المللی مالیات است که تا پایان سال ۲۰۲۰، ارائه خواهد شد.

- وزیر کشاورزی روسیه اعلام کرد که سهمیه واردات گوجه‌فرنگی این کشور از ترکیه را افزایش خواهد داد. در نظر است میزان سهمیه مزبور از ۱۵۰ هزارتن به ۲۰۰ هزارتن افزایش یابد. تا قبل از نوامبر سال ۲۰۱۷، به دلیل برخی اتفاقات سیاسی، واردات گوجه‌فرنگی روسیه از ترکیه ممنوع شده بود که بعد از این تاریخ، ممنوعیت‌ها لغو و واردات گوجه‌فرنگی از ترکیه دوباره شروع شد.

- لوکزامبورگ اولین کشور اروپایی است که از فوریه ۲۰۲۰ استفاده از علف‌کش گلیفوسیت را محدود خواهد کرد. این علف‌کش برای از بین بردن علف‌های هرز چندساله استفاده شده و باعث ایجاد سرطان در بدن انسان هم می‌شود. طی سه مرحله استفاده از این علف‌کش شامل، ممنوع شدن تبلیغ مصرف این کالا از اول فوریه ۲۰۲۰، کاهش ذخایر انبارها از این کالا تا ۳۰ ژوئن ۲۰۲۰ و آخرین مهلت برای استفاده تا پایان سال ۲۰۲۰، محدود خواهد شد به نحوی که از ابتدای سال ۲۰۲۱، استفاده از این علف‌کش به طور کلی ممنوع خواهد بود. تاکنون تقریباً ۶۰ درصد از مزارع لوکزامبورگ از استفاده از این سم دفع آفات نباتی، خودداری کرده‌اند.

- در سال ۲۰۱۹، صادرات گوشت گوساله نیوزلند به مقصد کشور چین با افزایش ۱۱۲ درصدی به ۱٫۱ میلیارد دلار رسید در حالی که صادرات گوشت نیوزلند به امریکا با ۲۰ درصد افت به رقم ۶۲۲ میلیون دلار رسید. بنا به اعلام مقامات نیوزلندی، بیش از نیمی از میزان و ارزش صادرات گوشت این کشور در سال ۲۰۱۹ به مقصد چین بوده است. چین مقصد مهم صادراتی برخی از محصولات کشاورزی نیوزلند از جمله محصولات لبنی، محصولات گوسفند و گاو و میوه‌جات بوده و بخش مهمی از افزایش صادرات نیوزلند در سال ۲۰۱۹ به علت افزایش صادرات به چین بوده است. طی سال ۲۰۱۹، حدود ۲۸ درصد از صادرات نیوزلند به کشور چین بوده که نسبت به سال ۲۰۱۸ با افزایش ۲۴ درصدی همراه بوده است.